

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 14.

Indult Bétsből, Kedden, Februárius' 16-dikán, 1830.

B é t s.

Szívbeli örömezzésekkel innepelték a' közelébb mult Pénteken Febr. 12-dikén Béts városának, valamint az egész Austriai Birodalomnak minden lakosai a' Felséges Tsászárnak és kegyelmes Királyunknak 62 dik születése napját. Hálaát adván minden templomokban a' jó Istennek abbéli kegyelméért, hogy Felséges Fejedelmünknek drága életét népeinek javára és boldogítására eddig terjesztette, buzgó szívvel esedeztek egyszermind azért is, hogy a' Mindenható annyi Országoknak szeretett jó Attyát még sok időig tartsa meg életben, egészségben, hogy kegyelmes országlása alatt minden hív Alattvalói szedhessék a' békességnek gyümöltseit, 's az Ő Atyai gondoskodása alatt boldogságokat munkálódhassák.

A' tehetősebb Hazafiak és Polgárok azzal ditsóítotték ezen napot, hogy szenvedő embertársaikat jótétemények által örvendeztették meg, mellynél kedvesebb áldozatot kegyes Fejedelmünk előtt nem is tehettek. — Igen szép példát olvasunk erre a' többek között a' Bétsi Újságnak Febr. 12-dikén költ darabjában, a' hol említettik, hogy egy ember szerető Férjfiú az Alser nevű külső városban, a' Szegények számára állittatott Intézet Felviagyázójának jelentése szerint 200 ezüst forintot ajándékozott a' Felséges Tsászár születése napján ezen Intézetnek, abbé-

li kívánsága kinyilatkoztatásával, hogy ezen az ottani szegények számára tűzifa vásároltassék és az közöttök kiosztassék.

Midön az napon estve a' szépen kivilágosított Theatromokban a' Színjátzóok szívreható érzékenységgel énekeltek a' Népnek ezen kedves Énekét: „Isten tartsd meg Ferentz Tsászárt“ a' Néző Sokaság teljes részvétellel nyilatkoztatta ki örömezzéseit.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Febr. 4 dikén költ Fels. Végzésében a' Nagy Várad Fő Tiszt. Katholikus Görög Káptalanban megüresült Kánonokságra Fő Tiszt. Kövály Basilius Urat Szaniszlói Plebánust és az Erdődi Kerületnek Vice Esperestjét kegyelmesen kinevezni.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Tek. Biringer Mátyás Urat eddig az Eszéki Ts. K. Posta Hivatalnak Controllorját, jeles tehetségeinek, esméreteinek, és hasznos szolgálatjainak tekintetéből Kassára Ts. K. Fő Posta Hivatal Igazgatóvá kegyelmesen kinevezni.

O r o s z O r s z á g.

Pétervára Jan. 30-kán. A' Tsászár Jan. 21-kén meglátogatta Kronstadt városát, és minekutánna az ottani Kikötöt, és a' benne telelő Hajókat, a' Tengeri Ispotályt és a' Tűz oltó In-

tézetet megtekintette — méltóztatott Ő Fge tellyes tetszését és megelegetését a' Vezér Tiszteknek értékre adni, az Altiszteket és közlegényeket pedig megajándékozni.

A' Török Követek, Halil Basa, és Nedsib Efendi, a' kik Jan. 7-kén Odessából ki indultak, 14-dikben Kremetsug városában voltak. Moskauba Jan. 28-ka körül fognak elérkezni.

T ö r ö k O r s z á g.

Konstántzinápoly, Jan. 25-dikén. Ezen f. hónap 13-dikán megérkezett az Orosz Tsászári Nagy Követ és a' Fényes Portához küldetett teljes hatalmú Minister Gróf Ribeaupierre Smirnából Lovicz Hertzezné nevű fregáton, 's bészállott a' Bujukderében lévő Orosz Követség palotába. A' Követséghez tartozó személyek hasonlóképpen megérkeztek egy hadi briggen.

Jan. 17-dikén a' Pármén nevű 74 ágyús Orosz líneahajó jöve a' Fekete-tengerről, melly az Orosz hajósseregtől Sizeboli elől indult, és a' Bujukdere-i öböl-nél hánytta ki vasmatskáit. Ez a' végre küldetett, hogy Gróf Orloff meghatalmazott Orosz Tsászári rendkívülvaló Követet Odessába visszavigye, minekutánna követségének tzelját a' Fényes Portánál elérte. Most e' szerént négy idegen hadi hajó áll a' Bujukderei öbölben, három Orosz, mindössze 154 ágyúval, és egy Anglus fregát a' Blonde.

A' Szultán gözhajóra ülven egynehány napra vadászni ment a' Marmorai tenger partokra Bujuk Tsekmesdje tájékára, a' honnan Jan. 20-dikán jött vissza a' fővárosba.

A' fővárosnak Galata nevű részében Jan. 22-dikén tűz támadott közel a' tenger parthoz, 's minthogy; éppen ott sűrűn vannak a' fák rakásonként, valamint

más kövér nemű portlékák is, valóban nagy veszedelem fenyegeti vala a' fő várost: de szerentsére, a' Török tűzoltókon kívül az Anglus és Orosz hajókról kiszállván a' hajós katonaság, hamar elnyomták a' tüzet, úgy hogy hűz háznál többet a' láng meg nem emészthetett.

Igen szép példáját adta a' Fényes Portának kormányzéke a' vallásbéli türedelemnek az által, hogy, az Austriai Tsászári és Frantzia Országi Udvaroknak magok közbevetésére, a' Katholikus Örményeknek tökéletesen szabados vallásbéli isteni tiszteletet és szertartásbéli gyakorlást engedett az egész Török birodalomban, meg pedig úgy, hogy ezek a' Porta meghatározása szerént, a' Sismatikus Örményektől külön válván, egy, a' Sismatikus Pátriárkától egészen független Egyházi Fő személy alatt egyesüljenek. — Ezen nevezetes tette után a' Portának azt is lehet reményleni, hogy az Örményeknek ingatlan jószágai, mellyeket a' Porta ez előtt mintegy két esztendővel, midőn számkivetettek, a' fővárosban elfoglaltatott, vissza fognak adattatni és számokra ugyan ott tulajdon templomok engedtetnek.

N a g y B r i t a n n i a.

London Febr. 2-dikán. A' Globe azt beszéli, hogy Leopold Hertzeg, Görög Országnak jövendőbeli fejedelme nem Király, hanem Nagy Fejedelem nevet fog viselni. Gróf Capodistrias, mint első Ministere a' Fejedelemnek, ott marad Görögországban.

A' közelebbi levelünkben említett Birminghami Gyűlés, és a' Parlament reformatiojának gondolatja minden nevezetes Journalokat megszóllaltatott. A' Herald nagy magasztalással emlékezik a' Birminghami Gyűlésről, és szerentsát kíván azoknak a' bátor szívű

Hazafiaknak, kik az Egyesületnek felállításában munkások.

A' Times tsekélynek látja a' dolgot; a' Courier hasonlóképpen. A' Chronicle ellenben nagynak veszi, és azt állítja, hogy ez által az egész Ország felbuzdittatván, attól lehet félni, hogy Birmingham példáját sok nagy városok követni fogják. A' Standard szükségesnek véli a' reformáltatást, mint-hogy a' mostani Nemzeti Képviselők, tudatlanok, 's mások közöttök Hívtalviselők. A' Globe tsudálkozik a' dolgon, de róla keveset szól. A' Sun további felvilágosításra várakozik; az Advertiser dítséri a' Birminghami Gyűlésnek szándékát; a' Traveller Dragonyosokkal fenyegetődzik, és hiszi, hogy egy két Regiment eszekre fogná hozni a' Birminghamiakat. A' Morning Post a' Nép gyűlésekről hosszan beszéll, és azokat átaljában jóvá hagyja, de alkalmaztatást nem téssen a' Birminghamira. A' Morning Journal végre, szomorú színekkel festi a' Provincialis városok állapotját, azt állítván, hogy a' Londoni lakosok ezerszerte boldogabbak. A' Birminghami Egyesület úgy nézi, mint a' Hazát fenyegető gonoszoknak és veszedelmeknek elhárítására gondolt nemes törekedést, és reményli, hogy e' példát Angliának minden városai falui és helységek követni fogják.

Woolwichban egynehány Hajók, az úgy nevezett Percussions - Ágyúkkal (mellyeknek elsütése nem elgyújtás, hanem eltsattantás által esik meg) fognak közelebbről felkészíttetni. A' planumot erre, a' Kir. Hajós Seregnek egy Tisztje dolgozta ki.

Egy ifjú Kelet Indiai Tiszt Velford Úr, indulóban van egy hajóval Egyiptomba, a' honnét ismét beljebb Sennarba, a' Bahrel-Abiád vizé-

hez és a' Hóld Bértzeihez szándékozik. Megjárván Afrikának itt eső és még eddig vizsgálatlan Országait egészen a' Tzad taváig nyugotra, útját vissza felé vagy Tombuktun keresztül vagy a' Pusztaságon keresztül veszi az Arany partokhoz. A' Hóld-bértzeinél még egy Európai utazó sem járt, a' honnét Mungo Párknak és Denhamnak legelső utazásaitól fogva a' mostanihoz hasonló intereszszéj még nem vala. Velford Úr nem több 21 esztendősnél.

London Febr. 4-dikén. A' Parlament a' mái napon megnyittatott. A' megnyitó Királyi beszéd, mellyet az a' végre kinevezett Kir. Biztosság a' két Háznak tagjai előtt felolvasott, itt következik:

„Lordok és Urak! Ö Felsége parantsolatjából jelentjük az Uraknak, hogy Ö Fge minden külső Hatalmasságoktól erős bizonyságait vérszi azon ö kivánságjoknak, hogy barátságos egyetértéseket ezen Országgal fentartani es ápolni óhajtják.

„Ö Fge megelegedéssel látta, hogy a' háború Orosz Ország és az Ottomán Porta között elvégeztetett. Ö Fge megszűnés nélkül törekedett az 1827 Jul. 6 diki Tracsatusnak fötzéljait elérni.

„Ö Fge újobban öszve beszéllett Szövetségeseivel, Görög Ország Pacificatiójának módja, és Sorsának valahára való eldöntése felől, és reményli bizodalommal, hogy ezen Öszveeggyezések közelebbi környülállásait rövid időn közelhetni fogja az Urakkal, mind azokkal a' felvilágosításokkal egyetemben, mellyek magyarázatjára valók lesznek annak az útnak, mellyet Ö Fge ezen fontos alkudozásoknak folyása alatt követett.

„Ö Fge sajnálja, hogy a' Braganzai Ház Fejedelmeinek öszvebékéllésére semmi kinézést nem jelenthet az Urak-

nak. — Ő Fge nem találja jónak, a' Diplomatikai öszveköttetések Portugaliával a' régi lábra ismét vissza állítani; de a' számos zavarodások, mellyek ezen öszveköttetéseknek folyvást való félbe szakasztásából erednek, nevelik Ő Fgének kívánságát, hogy egy ilyen valódi rossznak megszűnését kieszközölhesse.

„Alsó Házbeli Urak! Ő Fge megparantsolta, hogy a' folyó esztendőre való Költségeknek felszámított mennyisége az Uraknak eleikbe terjesztésék. Ez a' felszámítás a' takarékoságnak mindenkori tekintetbevételével készült, és az Urak örömmel fogják tapasztalni, hogy Ő Fge tetemes Kevesítést ajánlhat az Országos Költségeknek mennyiségében, a' nélkül, hogy az által Tengeri vagy Száraz földi Hatalmunk szenvedne.

„Ő Fge megparantsolta, hogy tudósítanánk az Urakat, hogy noha a' közelebb lefolyt esztendőben az Országos Jövedelem nem ment egészen annyira, mint a' mennyire előreszámítva volt, ez a' kevesedés mindazáltal nem olyan, hogy a' Jövedőkre a' Jövedelemnek termékeny gyarapodásáról valami kétséget támaszthatna.

„Lordok és Urak! Ő Fge parantsolatsolatjából tudósítjuk az Urakat, hogy a' közelebbi időkben, Ő Fgének figyelme valódilag függesztve vala különböző fontos Pontokra, mellyek a' közönséges törvényszolgáltatásnak megjobbításával egybefüggésben állanak. — Ő Fge megparantsolta, hogy az Uraknak tanátskozásai alá, olyan eszközök adattassanak javallatban, mellyek közül némelyek, a' törvényszolgáltatásnak menetelét az egyesült Királyságnak különböző részeiben, Ő Fgének gondolatja szerint, megkönnyebbítsék és siettessék; mások a' Fő Törvényszékek Praxisának és Procedurájának

megvizsgálására, szükséges bevezetésül szolgáljanak. — Bizonyosokká tévesszük, Ő Fgének meghagyása szerint, az Urakat, hogy Ő Fge erősen megvagyjon róla győződve, hogy Népeének boldogságára nézve ezen nagy és maradandó fontosságú tárgyakra az Urak tellyes figyelmeket fogják szentelni.

„Jelentjük Ő Fgének parantsolatjából, hogy a' Britanniai terméseknek és kéziműveknek kivitele a' közelebbi esztendőben nagyobb volt, mint valaha a' fenttebbi esztendőkben. Sajnálja Ő Fge, hogy a' munkás (Activ) Kereskedésnek e' nyilvánvaló jelensége mellett is, az egyesült Királyságnak némely részeiben, a' földművelő és mesterséget űző Néprendek között szükség uralkodik. Ő Fge atyai érzéseinek felette kedves lenne, ha eszközöket tudna javallatúl feltenni az Uraknak eleibe, mellyek Jobbgyai egy részének nehéz helyheztetésén valamiképpen segíthetnének, és egyszersmind Népeének közönséges és állandó Interestészéjével megállhatnának. Az a' valódi gondosság, mellyel ezen Interestészekhez Ő Fge viseltetik, érezteti Ő Fgével annak szükséges voltát, hogy ezen fontos tárgyra nézve a' legnagyobb vigyázattal kell eszközözökhöz nyúlni. — Ő Fge erősen megvagyjon győzöttetve, hogy az Urak egy értelemben Véle, a' kedvetlen időjárásnak és más, — a' törvényhozásnak Controlleján vagy hatalmán kívül eső — Okoknak munkáját és következéseit illendően fontolóra tudják venni. — Ő Fge mindenek felett megvagyjon győzöttetve, hogy a' mulólagos tehernek semmi nyomása el nem fogja téríteni az Urakat amaz elhatározástól, mellyet tántoríthatatlanul kimutattak, hogy az Országos Hitel szentül feltartassék és eképpen az Orzágnak felemelkedett Characterere és tartós boldogsága megtartassék.“ —

Frantzia Ország.

Páris Febr. 5-dikén. A' Brasiliai Követ Marquis Rezende Jan. 31-kén általnyújtotta a' Királynak, egy magános audientzián, a' tudósító levelet a' Tsászárnak megházasodásáról.

A' Gazette Febr. 3-dikéről, ezt írja: „Az Algiri dolgok eránt már több ízbeli Kabinét gyűlés volt. Ma újra öszvegyültek a' Ministerek, a' Kabinét Elöl-ülőjénél Polignac Hertzegnél, és a' tanátskozásra némelly mások is, kik a' Kabinéthez tulajdonképpen nem tartoznak, meghívattak.“ — Némelly Párisi Journalok azt írják, hogy az Igazgatószék Toulonba sok pénzt (20 millióm Frankot) küldött el, és ez hihetően az Algir ellen készülő Expeditióra való. De a' Gazette; erősíti, hogy az elküldött pénz koránt sem olyan sok, mint a' Journalok állítják, nem is az Algiri Expeditióra való, hanem az, a' Segedelempénz, mellyet Frantzia és Orosz Országok meg ígértek Görög Országoknak.

Al Havrei Újság levélben Febr. 1 napjáról, ezt olvassuk: „Ma indul el innét Generalis Barradas Párisba, és onnét rövid idei mulatás után Mádridba megy. A' Spanyol Generalis egy Éjszak Amériki Posta-hajóval jöve ide; de nem más okból, hanem mivel más hirtelenebb alkalmatosságot Európába, nem talált. Gen. Barradas mintegy 45 esztendő, magas és erős termetű férfiú. Ő az új Világban Bolívar ellen katonáskodott és most tizennegyedikszere jö az Oceanuson keresztül. Véle tsak egy Pap vagyon, a' ki a' Mexikoi Expeditiónak szemmel látója volt. A' Mexikoiak, a' mint a' Generalis elő adja, nem annyira saját erejeknek, mint a' Megtámadók kevés számának köszönhetik a' diadalmat. Ő hiszi, hogy 12,000 ember-

rel tzélt ért volna. Ő ellene 7000 Mexikoi katonák jöttek elő, kiket ő egy maroknyi Európai sereggel megvert és hátra nyomott. De az eleségnek nem léte miatt kénytelen volt Capitulálni. Azok között a' 2400 Spanyol katonák között, kik Tampicoba kiszállottak, 1100-an a' Sárga Hidegben veszték el.

Báró Jankovitznak, a' Parlamenti Követnek, egyetlenegy fija szerentsétlen halállal ki mult. A' fiatal ember, mint Erdő-tiszt, meghallván; hogy Meurthe Megyében két farkas mutogatja magát, lóra ült, hogy azokat felhajhászsza, de vigyázatlanságból saját fegyverével meglötte magát térdben. Kéves napok mulva megholt, minekutána 9 Seb Orvosok, mesterségeket rajta hijjában próbálták.

Perpignan Jan. 11-kén. A' Móreából haza jött 42-ik Regementnek egy Bataillonja tegnap érkezett ide Marseilleből. Az úton (Marseilléből ide) sokat szenvedett a' kalonáság a' nagy hideg miatt, és sokakat hátra kellett hagyni az útfélen eső ispotályokban. Hó még eddig ezen a' környéken nem esett, de minthogy Jan. 9-dike óta erős éjszakeleti szél fú, nagyon félünk a' hó eséstől. Szomszédunkban, Spanyol Országban a' hideg rettenetes.

Toulonban Jan. 27-kén a' 3-dik Gyalog Regementnek Obersterét egy Altiszt, a' ki valami szolgálatbeli hibájáért két napi árestomra küntettetett, boszszúból agyon lötte.

Portugallia.

Lisbona Jan. 16-kán. A' Király, a' ki Anyjának a' Királynénak halála óta nyoltzad napig magánosságban elzárkózva élt, tegnap ismét maga eleibe botsátotta az Udvari embereket, és Fáj-lalásoknak nyilatkoztatásait meghalgatta.

A' megboldogult Királynénak tselédjei mind megmaradtak a' Kir. Palota szolgálatjában. — Az Angliából Saraiva Urtól jött leveleknek foglalata nintsen ugyan tudva, de hihetően a' Monárchának Politikai helyheztesét illetik, és Dom Mnguelnek Nagy Británia által lejendő elesmértetését rövid idő alatt várni lehet. — A' tél hidege az idén szokatlan keménységű volt egész Portugalliában.

S p a n y o l O r s z á g.

Cavaliere Medici Ö Fgének a' Nápolyi Királynak Külső- és Finantz - Ministere Jan. 25 kén. Mádridban (a' hová Királyát kísérte) harmadnapig betegsége után megholt. Helyébe Hertzeg Cassaro fog állani, a' köz hír szerént. Az elútazásnak napja, mellyen Ö Sztiziliai Felsége Madridot elhagyja, még nintsen meghatározva; ennyi mindazáltal már tudva van, hogy az út Bayonnéig 23, és onnét Párisig 16 napokra vagyonszabva. (A' Nápolyi Külső Minister halálának hírére, a' Párisi Bőrszén a' Nápolyi Rente 3 procentel alá szállott).

A' Királyi Menyegzőnek alkalmazásával az Arany gyapjas rendnek 4, a' Mária Luiza Nemes Aszszony Rendnek 6, a' III Károly Rendjének 79, és az Izabella Rendjének 14 tzimjelei osztogattattak ki. —

Az Országnek némelly vidékeiben a' seregestől járó farkasoknak pusztítására, megmérgezett hús darabok hányattattak el a' mezőkben, mellyeknek megilletésére meg kell döglönniök.

B e l g a O r s z á g.

A' General Statusoknak Alsó Háza Febr. 1 napján tartotta első (t. i. a' Ka-

rátsoni szünet ólta) Ülését. Ekkor is tsak igen kevesen (57-en) valának jelen. A' Gyűlésben semmi nevezetes nem jött elő.

N é m e t O r s z á g.

A' Badeni Nagy Hertzogségben Febr. 2-dikán kihirdettetett egy Nagy-Hertzegegi Végezés, mellyben a' Fejedelmi Oltalomnak és felvígyázatnak jussa a' Katolika Egyházra nézve, feltartatik. Minden Római Bullák és Brévék, valamint az Érsektől vagy Püspöktől kiadandó közönséges Rendelések, 's a' t. tartoznak megnyerni a' Nagy Hertzegegi jóváhagyást. A' Katholikusoknak egyházi pereit, kívül a' Fejedelemségen, vagy külföldi Bírák előtt nem folyhatnak. Taxát, vagy adót, semmi némű név alatt, sem a' honyi sem a' külföldi Egyházi Elöljárók nem vehetnek, 's a' t.

Báró Münkh-Bellinghausen Ö Exczája, Austriai Ts. K. Titkos Tanácsos és Elölülő Követ a' Német Szövetségnek Gyűlésében Febr. 3 kán Frankfurtba megérkezett. — Saxoniai Kir. Minister Gutschmidt Drezdában Febr. 2-dikán megholt.

D á n i a.

Kopenhága Jan. 26-kán. Egyszerentsétlen történet, melly tegnap előtt Károlina Hertzeg Aszszonyt (a' Királynak legöregebik leányát) Ferdinand Kir. Hertzegnek Hitvesét érte, az egész Udvar ijjedésbe és aggódásba ejtette. A' Hertzeg Aszszony tudniillik estve, olvasás közben, a' gyertyához annyira közel hajtotta fejét, hogy fő ékessége hirtelen lángot kapott és minekelötte a' segítség kiáltásra elősiető tselédség több szobákon keresztül oda érkezhett volna, a' Hertzeg Aszszonynak egyik ortzája, haja, nyaka és kezei megegtek. Az Orvosok elsőben nem voltak minden aggódás nélkül; de most már reménylik,

hogy a' szerentsétlen történetnek, az okozott fájdalmon kivül, más rossz következesei nem léznenk.

Éjszak Amerikai Egyes. Státusok.

A' New-Yorki legújabb tudósítások Dec. 29 kéig terjednek. Az Elölülő Beszédje, mellyel Dec. 8-dikán a' Congresus megnyittatott, kinyomtatott a' Senatus (Felső Ház) számára 1500, es a' Képviselők Házának 10,000 nyomtatványban. A' Congresus Házainak Ülési azolta minden naposok, de benne még eddig tsupán honnyi intereszszéjű dolgok forogtak fen. Dec. 21-kén a' Kints-Tárnak esztezdönként való számadó jelentése felolvastatott. A' Nemzeti Adóság Jan. 1 napján 1829 tészen 48,565,406 Dollárt. A' jövedelem: 24,602,251 Dollár; a' Költség: 26,164,592 Doll. E' szerént a' felesleges Maradék a' Kintstárban, melly a' feljebbi esztendőkben több volt 6 milliommál, most tsak 4,410,071 Doll. lézen. — A' jövedelmek 1830 Esztendöre 23,830,000 Dollárra (mellyből 22 Milliom, Vám pénz) vagynak számítva; es a' Költségek 23,755,529 Dollárra (11 1/2 Milliom adóság fizetésre mégyen) vagynak feltéve; es az 1830 Eszt. végével felesleges Maradékúl ötödfél milliomot vár a' Kints Tár.

Fridrik Pál Vürtembergi Hertzeg, a' ki az Amerikai Száraznak a' Tsendes tenger mellett fekvő részeibe Természet Históriai Visgálódás végett Európából elútazott, Új-Orleansba megérkezett.

Mexikoi Köz Társaság A' Spanyol Hadifoglyok közzül már tsak 600 van Tampicoban, 1200 vissza vitetett Havannába. De Sárga-hideg, a' minthamisan hirlelik, Tampicoban nem uralkodott. Egynehány Mexikoi Hajók kimentek a' tengerre a' Spanyol hajóknak üldözésére, es már több gazdagon rakott Spanyol Kereskedőhajókat elfogtak.

Dr. Francia, a' Paraguayi Uralkodó, a' nevezetes Természet visgálót Bonpland Urat, (Humboldt Úrnak útítársát) a' kit több esztendők óta fogva tartott benn az Országban, valahára elbótsátotta szabadon.

Elegyes tudósítások.

Az Austriai Beobachternek ma kiadatott darabjában ezt olvassuk. „Még eddig, a' Közönség eránt viseltető tiszteletből egy szóval sem akartuk illetni azon méltatlan es gonosz betstelenítéseket, mellyeket a' hazugság lelke sugallott több közönséges Újságlevelekbe, egy a' minapi felette szomorú történetnek alkalmával. De mivel észre vesszük, hogy az elhírelt mendemondának kezdői es terjesztői az Austriai Újságok hallgatását ezen dologról még arra igyeksenek magyarázni, hogy azon kaján vádlások fundamentomra épültek; kén-telenek vagyunk a' hallgatást ezen világos es kereken kimondott nyilatkozattal váltani fel:

Hogy a' Külföldi, nevezetesen a' Német Újságokban minden es akármelly kiadatott történetek, mellyeket Henrika Fő Hertzeg Asszonyoknak nem régen történt halálakor eltemettése felöl híreltek, nem egyebek gonosz es a' nyilvánóságosan történt dolgok által eléggé megtzáfoltatott költeményeknél.

Mind illyenek azok, a' miket, a' Bazar, az Innland, a' Norimbergai Correspondent, a' Baireuthi Újság, az útazó Ördög (Der reisende Teufel), a' Hesperus, 's legközelebb a' Hamburgi Correspondent es a' Brémai Újságok e' felöl hirdettek. — Az az egy, a' mit az Allgemeine Zeitung Jan. 29-dikén kiadott, egyez meg az igazsággal.

Magyar Ország.

Hála es tisztelet érzési szállják meg kebeleinket, midön az Újság Levelek-

nek tsaknem minden fordulásokkal új meg új jótévő Intézeteket hallunk felállítani, mellyekre nevezetes Fundatiókat raknak össze emberszerető tehetős Honnosaink. — Ezen érzésektől buzdítatván, midőn a' Bánya Besztertzén felállított Gyám és Tanító Intézetre tett jeles töke pénzajánlásáról legújabban Mélt. Belánszky József Püspök Úr nevezetik, el nem hallgathatjuk, hogy ugyan ezen kegyes Lelki Fő Pásztor, a' Tiszt. Vátzi Káptalannál, mellynek egykor Ő is szeretett Tagja és Dísze vala, egy olly Fundatiót is teve, mellynek esztendőnként járandó kamatjából, az Ő nemzetiségéből vagy születése helyeről Szent Kereszti és Bánya Besztertzei lakosokból való szegény Tanulók közül, míg a' Böltselkedést Törvényeket Orvosi vagy Bányászi Tudományokat kitanulandják, évenként már is háromnak — egynek egynek — 150 for. p. p. adatik. — Az emberiség Jótévői sokféle ágakra osztódhatnak; a' jótévőségnek akármellyik ágán is megkülönböztetni magát megmérhetetlen érdem: mégis a' legnagyobb Jótévők talán azok, kik az árvák ápolásokra és a' szegény gyermekek neveltetésekre terjesztik ki segéd karjaikat, 's hogy azon Halhatatlannal végezzük beszédünket, kinek nyugalomra költözött minap kesergék Újság Leveleink:

Igen hasonlók illyek azon ditső
Tsillagzatokhoz, mellyek alá reánk
Névvén haszonnal tündökölnék,
'S emberi tiszteletünkre méltók.

Nagy-Váradról. Itten a' f. e.
Jan. 26-dikán korbéli elgyengülésben,
külömbféle érdemekkel tétezett életének

86-dik esztendejében kimult e' világhól Méltóságos Bessenyo'i Beöthy Imre Úr, Ts. Kir. Tanátsos, és Sz. István Apostoli Király Jeles Rendének Vitéze; a' ki is ifjúságának zsengejétől kezdve külömbféle polgári hivatalokon léptsönként általmenvén, utóljára mint a' N. M. Hét-személyes és Fő Törvényszék' Tábla Bírája, és Al-Tárnokmester, nagy talentuma, igazság, és emberiszeretete, törvényes tudománya, és tántoríthatatlan hűsége által a' Koronás Fejedelemnek, 's buzgón szeretett Hazájának sok ideig jeles szolgálatokat tett, 's minden alkalmatossággal megbizonyította, hogy ősi nemes vér buzgott ereiben. Végre az országos ügyek' terhe alatt ereje lankadván, valami 20 esztendő előtt nyugodalomra kívánkozott, 's az érdemet jutalmazni szerető Felséges Urunk tisztességgel tetézve tellyesíté az országos szolgálatban magöszült Férjfiú' kívánságát. Itt élt azólta Úri familiájának tsendes körében, gyermekeit a' Haza' szolgálatjára készítvén, és azok boldogítására fordítván hátra lévő idejét; itt élt a' házasságnak 59 esztendőre terjedett ritka boldogságában, hátrahagyván bús Özvegyét, és díszes hivatalokat viselő 's viselt jeles Fiait.

A' pénz folyamat Febuárius 15-dikén;
közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	1037/8
Az 1820-béli sorsosok,	183
Az 1821-béli hasonlók,	158 1/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji,	62 1/2 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	1293 for. ton, Conv. Pénzben.